

Čís. 16393.

Podle § 331 ex. ř. lze vésti exekuci zabavením kupitelova čekatelského práva proti prodávce na získání vlastnictví k věci prodané s výhradou vlastnického práva do úplného zaplacení tržeb i jeho nárok na vrácení splátek, kdyby prodávce ustoupil od smlouvy a žádal od kupitele vrácení věci, k níž má vyhrazeno vlastnictví. Zákon dopouští také podle povahy věci i zájemné popsání věci prodané s výhradou vlastnictví a listin o právním jednání sjednaném mezi povinným jako kupitelem a třetím jako prodávce a o právech vyplývajících z něho povinnému (kupiteli).

(Rozh. ze dne 14. října 1937, R I 1007/37).

Srv. rozh. č. 11008, 7174, 10587, 9197, 4090 Sb. n. s.

Vymáhající věřitelka navrhla mimo jiné, aby jí byla proti povinnému povolena k vymožení její vykonatelné pohledávky ze směru 400 Kč s přísl. exekuce jednak 1. zabavením čekatelského práva na získání vlastnictví k osobnímu automobilu, přizpůsobenému na nákladní automobil ev. zn. Č 94.523, které přísluší povinnému jako kupiteli proti firmě »G.« jako prodávce, od níž povinný koupil uvedený automobil tržeb smlouvou, podle níž získá vlastnické právo k němu, jakmile úplně zaplatí tržeb smlouvu více nebo méně 40.000 Kč, na níž vázne nedoplatek více nebo méně 4.000 Kč, jakož i zabavením všech ostatních práv vyplývajících z řečené tržeb smlouvy, jednak 2. pro případ, kdyby firma »G.« uplatnila výhradu vlastnického práva a odstoupila od tržeb smlouvy nebo z jiného důvodu žádala vrácení dotčeného automobilu, prodaného s výhradou vlastnického práva, zabavením práva resp. pohledávání, které přísluší povinnému podle tržeb smlouvy nebo podle zákona o splátkovém obchodě proti uvedené firmě jako poddlužníci na vrácení do té doby zaplacené části tržeb smlouvy ve výši více nebo méně 36.000 Kč, a dále 3. ve smyslu ustanovení § 331 ex. ř. z á j e m n é p o p s á n í shora uvedeného majetkového práva, a to jednak přesným popsáním dotčeného automobilu, jednak popsáním tržeb smlouvy resp. objednávky, účtu a stvrzenek o platbách, týkajících se koupě a placení tržeb smlouvy za onen automobil firmě »G.«, a to jak listin jsoucích u povinného, tak u firmy »G.« S o u d p r v é s t o l i c e povolil navrženou exekuci podle uvedených návrhů. R e k u r s n í s o u d je zamítl. D ů v o d y: Práva resp. pohledávky, o něž jde, nemohou býti zabaveny ani podle § 331 ex. ř., ani podle § 294 ex. ř., neboť čekatelské právo na získání vlastnictví není majetkové právo (rozh. č. 6192 Sb. n. s.) a pohledávka z tržeb smlouvy, která snad vznikne povinnému, uplatní-li firma »G.« výhradu vlastnického práva, toho času neexistuje. Není proto ani tento exekuční návrh přípustný a jeví se pak nepřipustným i další návrh na zájemné popsání práv uvedených v exekučním návrhu. Bylo tudíž rekursu vyhověno.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení soudu prvního stolu.

D ů v o d y:

Podstatou exekučních návrhů, o něž v souzené věci jde, jest, že mají býti exekucí postižena kupitelova práva z kupní smlouvy, sjednané mezi povinným a firmou »G.«, o osobním automobilu, přizpůsobeném na nákladní automobil ev. zn. Č 94.523, při níž si prý prodatelka, odevzdavši věc kupiteli, vyhradila k prodanému vozu vlastnické právo do zaplacení tržové ceny ve výši více nebo méně 40.000 Kč; nezáleží tu na tom, že vymáhající věřitelka v exekučním návrhu kromě všeobecného uvedení práv vyplývajících z řečené kupní smlouvy vytkla zejména i kupitelovo právo na nabytí vlastnictví a jeho nárok na vrácení do té doby zaplacené části tržové ceny ve výši více nebo méně 36.000 Kč, kdyby prodatelka uplatnila výhradu vlastnictví a od smlouvy odstoupila. Na takováto práva kupitelova lze však vésti exekuci podle §§ 331 a násl. ex. ř. (rozh. č. 7174 a 11008 Sb. n. s.) a nelze souhlasiti s názorem rekursního soudu, že by tu nešlo o zpeněžitelná majetková práva, jež ne náleží mezi pohledávky. I kdyby se exekuce na nárok povinného na vrácení zaplacené části kupní ceny posuzovala jako samostatná exekuce na peněžitou pohledávku (návrh učiněný v odst. V vyhovuje též předpisům § 294 ex. ř.), neobstojí důvod, z kteréhož rekursní soud ji zamítl, že totiž prý jde o pohledávku toho času ještě neexistující. Vždyť lze na peněžitou pohledávku vésti exekuci, i když jsou podmíněné, časem doložené, sporné (rozh. č. 4090 Sb. n. s.) nebo závislé na vzájemném plnění (rozh. č. 9197 a 10587 Sb. n. s.), pokud ovšem nejsou zvláštními předpisy vyňaty z exekuce. Nárok na vrácení zaplacené části kupní ceny je však podmíněným nárokem dlužníkovým, neboť závisí na uplatňování výhrady vlastnictví a na odstoupení prodatelky od smlouvy a tkví již nyní v právním poměru založeném podle exekučního návrhu mezi povinným a poddlužníkem. Z toho stavu věci však posoudil rekursní soud věc nesprávně po právní stránce, když exekuční návrh v té příčině zamítl. Zároveň bylo obnoviti usnesení prvního soudu co do zájemného popsaní, jež § 331 ex. ř. podle povahy věci dovoluje.

Čís. 16394.

Vliv devisových předpisů říšskoněmeckých (říšskoněmecký zákon ze dne 4. února 1935 o devisovém hospodaření).

Zaplatila-li říšskoněmecká firma na poukaz (§ 1400 obč. zák.) československého dlužníka jeho dluh u říšskoněmeckého věřitele, zanikl tím závazek tuzemského dlužníka, nemůže-li býti podle říšskoněmeckých devisových předpisů uplatňována nicotnost placení na jeho újmu, ježto nebylo prokázáno, že jako osoba usazená mimo říši Německou znala nicotnost poukazu, třebaže bylo placení pro zákaz uvedených devisových předpisů mezi poukázaným a poukazníkem nicotné a bylo věřitelem československého dlužníka (poukazníkem) vráceno tomu, kdo platbu vykonal.

(Rozh. ze dne 14. října 1937, Rv I 366/36.)